

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7018200826
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:7018200826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členiek senátu JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. a Mgr. Kristíny Babiakovej, v právnej veci žalobkyne: U. S. Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U. S. Steel, Košice, zast.: DLA PIPER WEISS-TESSBACH Rechtsanwälte GmbH, organizačná zložka, Suché mýto 1, Bratislava, na základe splnomocnenia: JUDr. Dr. Michaela Stessl, advokátka, s.r.o., Suché mýto 1, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 375273/2018 zo dňa 02. júla 2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/115/2018-70 zo dňa 13. mája 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/115/2018-70 zo dňa 13. mája 2020 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobkyňa podala dňa 31. januára 2012 Mestu Košice (ďalej aj ako „správca dane“) daňové priznanie na rok 2012 za nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. N. s tým, že priznala daň za 1.482 pozemkov predstavujúcu sumu 348.254,30 Eur a daň za 1.323 stavieb predstavujúcu sumu 3.906.982,637 Eur. Daň z nehnuteľností celkom, ktorú žalobkyňa vypočítala, po zaokrúhlení predstavuje sumu 4.255.236,93 Eur. Správca dane následne rozhodnutím č. B/2012/185298/8/2012/00111907-09 zo dňa 27. februára 2012 vyrubil žalobkyni na základe údajov v daňovom priznaní daň z nehnuteľností na zdaňovacie obdobie roku 2012, a to v sume 4.255.236,93 Eur. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. marca 2012.

2. Dňa 18. októbra 2016 bolo správcovi dane doručené dodatočné daňové priznanie žalobkyne k dani z nehnuteľností za rok 2012 so žiadosťou o vydanie nového rozhodnutia pre určenie výšky dane. Žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Okresného úradu Košice-okolie, katastrálneho odboru, č. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013, ktorým bol určený priebeh hranice medzi obcou Sokolany a mestom Košice - mestská časť Šaca a medzi katastrálnymi územiami X. a Ž. v prospech obce X..

3. V nadväznosti na podané dodatočné daňové priznanie začal správca dane u žalobkyne daňovú kontrolu na dani z nehnuteľností za zdaňovacie obdobia 2012 až 2016. O daňovej kontrole vyhotovil správca dane protokol č. MK/B/2017/061619/85466 zo dňa 13. februára 2017 (ďalej aj ako „protokol“). Správca dane vychádzajúc zo skutočnosti, že pre vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav

k 01. januáru zdaňovacieho obdobia (§ 18 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavby - zákon o miestnych daniach) a akcentujúc zásadu hodnovernosti a záväznosti údajov katastra do preukázania opaku (§ 70 ods. 1 a 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam - katastrálny zákon) dospel k záveru, že pre vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav zapísaný v katastri nehnuteľností k 01. januáru zdaňovacieho obdobia. Keďže k 01. januáru rokov 2012 až 2016 boli nehnuteľnosti žalobkyne vedené v katastri nehnuteľností ako nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území N., nebol preto podľa správcu dane daný dôvod na podanie dodatočných daňových priznaní za uvedené zdaňovacie obdobia.

4. Na základe zistení z daňovej kontroly vydal správca dane s odkazom na § 99e zákona o miestnych daniach rozhodnutie č. MK/B/2017/061619/MK/B/2017/00209643/09 zo dňa 12. júna 2017, ktorým vyrubil žalobkyni rozdiel dane z nehnuteľností za zdaňovacie obdobie 2012 v sume 0 Eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom zopakoval argumentáciu obsiahnutú v protokole (bod 3). Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 84496/2018 zo dňa 08. februára 2018 tak, že rozhodnutie správcu dane zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný v odvolacom konaní požiadal Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor, o poskytnutie údajov potrebných na určenie správcu dane, pričom z odpovede č. OU-KS-KO1-2938/2016 zo dňa 25. novembra 2016 vyplýva, že dňa 11. novembra 2008 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Správy katastra Košice - okolie č. H-2/97/d-BJ zo dňa 20. júna 2007, ktorým bola zmenená hranica medzi katastrálnymi územiami X. a N. v prospech obce Sokoľany. V nadväznosti na zrušujúci nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 65/2010 zo dňa 27. októbra 2010 bola jeho právoplatnosťou (08. novembra 2010) opätovne obnovená pôvodná hranica medzi katastrálnymi územiami X. a Ž. v prospech mesta Košice. Spor medzi obcou Sokoľany a mestom Košice ďalej pokračoval, pričom (v nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016) dňa 10. augusta 2016 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálneho odboru č. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013, ktorým bola zmenená hranica medzi katastrálnymi územiami X. a N. v prospech obce Sokoľany.

5. Žalovaný ustálil, že už v roku 2010 bola na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 65/2010 zo dňa 27. októbra 2010 obnovená pôvodná hranica medzi katastrálnym územím X. a N. v prospech mesta Košice, čo pretrvávalo až do vydania rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016. Podľa názoru žalovaného bolo pre určenie príslušnosti správcu dane rozhodujúce práve to, ako boli predmetné nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľností (zásada hodnovernosti a záväznosti údajov katastra - § 70 ods. 1 katastrálneho zákona) k 01. januáru zdaňovacieho obdobia (§ 99 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach). Žalovaný preto konštatoval, že správu dane z nehnuteľností podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o miestnych daniach mala vykonávať obec, na ktorej území sa predmetné nehnuteľnosti na základe v tom čase existujúceho právneho stavu nachádzali k 01. januáru 2012, teda mesto Košice. Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016 bol zrušený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 196/2017-65 zo dňa 12. septembra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. októbra 2017, v dôsledku čoho rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálneho odboru č. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 stratilo právoplatnosť. Námietky žalobkyne považoval za neopodstatnené.

6. Hoci žalovaný podstatné námietky žalobkyne odmietol, nad ich rámec poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie správcu dane odkazuje na § 99e zákona o miestnych daniach (vo výroku) a v odôvodnení na § 48 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Daňový poriadok“). Keďže však vyrubovacie konanie v predmetnej veci začalo v nadväznosti na daňovú kontrolu podľa § 68 ods. 1 Daňového poriadku, rozhodnutie malo byť vydané podľa § 68 ods. 5 Daňového poriadku. Žalovaný preto zrušil rozhodnutie správcu dane a vrátil mu vec na odstránenie zistených nedostatkov.

7. Správca dane v ďalšom procesnom postupe rozhodnutím č. MK/B/2018/051311/MK/B/2018/00191986/09 zo dňa 04. apríla 2018 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) opätovne vyrubil žalobkyni rozdiel dane z nehnuteľností za zdaňovacie obdobie 2012 v sume 0 Eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom zopakoval argumentáciu obsiahnutú v protokole a vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí (bod 3).

8. Na základe odvolania žalobkyne žalovaný rozhodnutím č. 375273/2018 zo dňa 02. júla 2018 (ďalej aj ako „rozhodnutie žalovaného“ alebo „žalované rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie správcu dane potvrdil. K vecným námietkam žalobkyne zopakoval svoju argumentáciu obsiahnutú v predchádzajúcom rozhodnutí (bod 5). K požiadavke žalobkyne na zrušenie prvostupňového rozhodnutia a následné prerušenie konania až do vydania meritórneho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spore obce Sokolany a mesta Košice o hranice ich katastrálnych území žalovaný uviedol, že správca dane pri vyrubení rozdielu dane zohľadnil existujúci právny stav k 01. januáru 2012 a nakoľko ku dňu vydania rozhodnutia neexistovalo žiadne právoplatné rozhodnutie iného príslušného orgánu, ktorým by bol správca dane viazaný, rozhodujúci je právny stav k 01. januáru 2012, ktorý je nespochybniteľný. Požiadavka na prerušenie konania je preto neopodstatnená.

II.

Konanie pred správnym súdom

9. Proti rozhodnutiu žalovaného podala žalobkyňa v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“), ktorou žiadala zrušiť rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového orgánu. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že Okresný úrad Košice - okolie rozhodnutím č. k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 určil priebeh hranice medzi obcou Sokolany a mestom Košice a priebeh hranice medzi katastrálnymi územiami X. a Ž. tak, že sporné územie bolo zaradené do katastrálneho územia obce Sokolany. Správny súd rozsudkom sp. zn. 2Sp/59/2013 zo dňa 01. decembra 2015 na základe podaného odvolania vyššie uvedené rozhodnutie zrušil. Najvyšší súd Slovenskej republiky však rozsudkom sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016 predchádzajúci rozsudok správneho súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Ústavný súd Slovenskej republiky však nálezom III. ÚS 196/2017-65 zo dňa 12. septembra 2017 uvedený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Toto pritom do podania správnej žaloby nebolo ukončené.

10. Žalobkyňa zastávala názor, že vo vzťahu k daňovému konaniu o miestnej dani za rok 2012 predstavuje súdne konanie o odvolaní mesta Košice proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice - okolie č. k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 konanie o predbežnej otázke. Táto skutočnosť musela byť správcovi dane známa, preto mal správca dane podľa § 61 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku, alebo v odvolacom konaní žalovaný podľa § 61 ods. 6 Daňového poriadku, daňové konanie prerušiť do ukončenia konania o predbežnej otázke. Porušenie predmetných ustanovení má zakladať nezákonnosť rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia. Odlišný zvolený postup žalovaného vystavil žalobkyňu riziku dvojitého zdanenia, keď v prípade úspechu v konaní o určení katastrálnej hranice v spornom území bude obec Sokolany žiadať od žalobkyne úhradu miestnej dane z nehnuteľností za rok 2012.

11. K správnej žalobe žalobkyne sa vyjadril žalovaný a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Ten s odkazom na § 22 ods. 1 Daňového poriadku konštatoval, že keďže ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia a ani rozhodnutia žalovaného nebolo právoplatne rozhodnuté v spore medzi obcou Sokolany a mestom Košice, mohol si správca dane o otázke sporného územia urobiť úsudok. Podstatným je podľa žalovaného právny stav, ktorý existoval k 01. januára 2012. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že až dňa 10. augusta 2016 (t. j. v priebehu roku 2016), na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Okresného úradu Košice okolie, katastrálneho odboru, č. k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013, ktorým bola zmenená hranica medzi katastrálnymi územiami X. a N. v prospech obce Sokolany. Toto rozhodnutie bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 196/2017 zo dňa 12. septembra 2017 zrušené, na základe čoho bola obnovená pôvodná hranica medzi katastrálnymi územiami X. a Ž. v prospech mesta Košice. Na základe vyjadrenia orgánu štátnej správy na úseku katastra možno konštatovať, že k 01. januáru 2012 správu dane z nehnuteľností na spornom území vykonávalo mesto Košice. Na zmeny počas zdaňovacieho obdobia sa neprihliada. Žalovaný sa nestotožnil ani s názorom žalobkyne, že ju vystavuje riziku dvojitého zdanenia.

12. Žalobkyňa sa v replike pridŕžavala argumentácie obsiahnutej v správnej žalobe. Poukázala opätovne najmä na skutočnosť, že správca dane ako aj žalovaný mali podľa jej názoru povinnosť s odkazom na § 61 ods. 1 písm. a/ a ods. 6 Daňového poriadku prerušiť daňové konanie do právoplatného

skončenia konania vedeného vo veci sporu obce Sokolany a mesta Košice o hranice katastrálnych území. Nielen citované ustanovenia Daňového poriadku spolu s charakterom a dĺžkou trvania sporu o priebeh hranice medzi katastrálnymi územiami podľa názoru žalobkyne de facto vylučujú možnosť správcu dane urobiť si o otázke priebehu hranice vlastný úsudok.

13. Správny súd rozsudkom č. k. 7S/115/2018-70 zo dňa 13. mája 2012 (ďalej len „rozsudok správneho súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

14. Správny súd dospel k názoru, že katastrálne konanie, ktoré nebolo medzi účastníkmi konania sporné, je konaním, ktoré determinuje určenie správcu dane, keďže správcom dane je obec, na území ktorej leží nehnuteľnosť. Možno teda bez pochybností uzavrieť, že dotknuté katastrálne konanie je nevyhnutným konaním, bez ktorého nie je možné určiť správcu dane, a teda je to predbežná otázka v konaní o vyrubení dane. Ak nie je vyriešená vecná príslušnosť na konanie, je to taká prekážka, ktorá musí byť odstránená. Nedostatok vecnej príslušnosti spôsobuje nulitu správneho rozhodnutia, preto správny orgán nemôže rezignovať na túto otázku, pretože nulita správneho aktu sa nedá konvalidovať.

15. Počas administratívneho konania nebolo sporné, že správca dane vedel o predbežnej otázke, no napriek tomu rozhodol tak, že si sám určil svoju príslušnosť na konanie, a to aj v zmysle § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach. V tejto súvislosti dal správny súd do pozornosti, že otázka spornosti katastrálnych hraníc obcí, o ktorej už prebieha katastrálne konanie, nie je skutočnosťou v zmysle § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach, resp. nemôže byť tou skutočnosťou, na ktorú sa neprihliada. Ustanovenie § 18 ods. 2 predvída prípady zmeny vlastníctva k nehnuteľnostiam počas jedného zdaňovacieho obdobia, t. j. po prvom januári do konca kalendárneho roka. Tieto zákon definuje ako skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre daňovú povinnosť (nie pre právo vyrubiť daň). Skutočnosť, ktorá je rozhodujúca pre daňovú povinnosť je taká skutočnosť, ktorá v priebehu kalendárneho roka môže založiť novú (inú) daňovú povinnosť.

16. Podľa správneho súdu v posudzovanom prípade ide o skutočnosť, ktorá sa netýka daňovej povinnosti na strane daňovníka, ale ktorá sa týka práva na vyrubenie dane na strane správcu dane. Inými slovami povedané, ustanovenie § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach neupravuje vecnú príslušnosť správcu dane, ale daňovú povinnosť. Keďže spor o priebeh katastrálnej hranice obcí presahuje jedno zdaňovacie obdobie a nie je právoplatne skončený, nemôže táto skutočnosť spadať do enumerácie § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach. V týchto okolnostiach je potrebné rozlíšiť skutočnosť, ktorá determinuje daňovú povinnosť od predbežnej otázky, ktorou nepochybne je určenie vecnej príslušnosti.

17. Pretože v čase rozhodovania správcu dane a žalovaného vec o priebehu hranice katastrálnych území pred odporcom, Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom, nebola právoplatne rozhodnutá (ani ku dňu právoplatnosti rozhodnutia žalovaného), ku ktorému dňu súd posudzuje napadnuté rozhodnutie (§ 135 ods. 1 SSP), z dôvodu neexistencie konečného rozhodnutia o priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami obcí, považoval správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného za predčasne vydané a bol toho názoru, že žalovaný mal prerušiť predmetné konanie do právoplatného skončenia konania o priebehu hranice medzi dotknutými katastrálnymi územiami, keďže mu to ukladá právna úprava (§ 22 ods. 1, § 66 ods. 1 a 6 Daňového poriadku), a to už len z toho dôvodu, že v čase rozhodovania mal vedomosť o zložitosti posudzovania predbežnej otázky, na ktorú sú rôzne právne názory na všeobecných súdoch, vrátane najvyššieho súdu, berúc v úvahu aj právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti správny súd vyhodnotil ako dôvodnú aj námietku žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení neprerušenia konania.

18. Námietku žalobkyne týkajúcu sa rizika dvojitého zdanenia považoval správny súd za nedôvodnú vzhľadom na zánik práva vyrubiť daň ku dňu 31. decembra 2017.

III.

Konanie pred kasačným súdom

19. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalovaný - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie.

20. Zdôraznil, že pôvodná hranica katastrálnych území (v prospech mesta Košice) bola obnovená v mesiacoch apríl až jún 2011, a takto bola zapísaná aj k 01. januáru 2012. Sporné územie bolo preto k 01. januáru 2012 opäť súčasťou mesta Košice. Túto skutočnosť potvrdzuje aj odpoveď Okresného úradu Košice - okolie č. OU-KS-KO1-2938/2016 zo dňa 25. novembra 2016 (bod 4). Sťažovateľ upozornil, že z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžfk/32/2018 zo dňa 13. septembra 2019 a sp. zn. 10Sžfk/32/2018 zo dňa 19. júna 2019 vyplýva, že pre určenie správcu dane a ostatných pre miestne dane rozhodujúcich skutočností sú záväzné údaje zapísané v katastri, ak nie je preukázaný opak. V predmetnej veci išlo o zdaňovacie obdobie roku 2012, k 01. januáru 2012 bolo sporné územie evidované v katastri nehnuteľností v katastrálnom území N., t. j. bolo súčasťou mesta Košice, ktoré bolo preto v tomto prípade správcom dane.

21. Namietal, že správny súd extenzívnym spôsobom interpretuje ustanovenie § 22 ods. 1 Daňového poriadku. Zastával názor, že uvedené ustanovenie odoberá správcovi dane možnosť urobiť si úsudok iba v prípade existencie právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu. S poukazom na § 70 ods. 1 katastrálneho zákona zdôraznil, že ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutia žalovaného nebolo meritórne právoplatne rozhodnuté o tom, že údaj katastra k 01. januáru 2012 je nesprávny. V tejto súvislosti dodal, že ustanovenie § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach nepojednáva iba o okolnostiach týkajúcich sa daňového subjektu, ale pojednáva o vzniku a zániku daňovej povinnosti a o stave ako takom, pričom vymedzuje, že rozhodujúcim pre vyrubenie dane je stav (skutkový a právny) existujúci k 01. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia. Keďže údaje katastra k 01. januáru 2012 svedčali v prospech mesta Košice (sporné územie bolo k 01. januáru 2012 evidované v k. ú. Ž., ktoré je súčasťou mesta Košice) a tento údaj nebol ničím vyvrátený, sťažovateľ nevidel (a nevidí) dôvody na prerušenie konania, t. j. na konanie podľa § 61 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku. Navyše podľa sťažovateľa žalobkyňa nežiadala prerušiť odvolacie konanie, ale žiadala prerušiť konanie, v ktorom bolo vydané prvostupňové rozhodnutie správcu dane, čo vo fáze odvolacieho konania už nie je možné, lebo rozhodnutie správcu dane už bolo vydané.

22. Ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa sa vyjadrila žalobkyňa akcentujúc zákonnosť rozsudku správneho súdu, pričom navrhla kasačnú sťažnosť zamietnuť. Poukázala na to, že sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti riadne nevymedzil sťažnostné body, keď neuviedol, aké právne posúdenie správneho súdu považuje za nesprávne a ani nevymedzil v čom spočíva jeho nesprávnosť.

23. Žalobkyňa sa stotožnila so záverom správneho súdu, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné čo do dôvodov, prečo sa žalovaný rozhodol daňové konanie neprerušiť napriek tomu, že tak urobiť mohol a s ohľadom na zložitú situáciu aj mal. Konanie vo veci sporu o hranice katastrálnych území Sokolany a Železiarne považuje žalobkyňa za podstatné pre jej daňové konanie a ide podľa jej názoru o konanie o predbežnej otázke. V takomto prípade s odkazom na § 61 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku podľa názoru žalobkyne vzniká povinnosť prerušenia daňového konania (ak má sťažovateľ vedomosť o súvisiacom prebiehajúcim konaní o predbežnej otázke), čo v predmetnej veci nebolo sťažovateľom rešpektované. Neprerušenie daňového konania žalobkyňa považuje aj za porušenie princípu hospodárnosti a procesnej ekonómie. Podľa názoru žalobkyne neobstojí argumentácia sťažovateľa postavená na tom, že žiadosť žalobkyne o prerušenie daňového konania bola smerovaná vo vzťahu k prvostupňovému konaniu, ktoré bolo v čase rozhodovania odvolacieho orgánu už ukončené. Platí totiž, že prvostupňové a odvolacie konanie predstavujú jeden celok. Ak by sťažovateľ posudzoval podania žalobkyne podľa obsahu, zistil by, že rovnaké dôvody boli dané aj pre prerušenie odvolacieho konania (§ 61 ods. 1 písm. a/ a ods. 6 Daňového poriadku).

24. Vo vzťahu k otázke neprerušenia daňového konania žalobkyňa tiež zdôraznila námietku rizika dvojitého zdanenia.

25. Žalobkyňa dala tiež do pozornosti rozdiely v prístupe sťažovateľa v rôznych zdaňovacích obdobiach. Zatiaľ čo v tomto konaní sťažovateľ argumentuje potrebou rešpektovania údajov katastra nehnuteľností k 01. dňu zdaňovacieho obdobia, vo veciach vedených pred správnym súdom pod sp. zn. 6S/83/2017 a kasačným súdom pod sp. zn. 10Sžfk/32/2018 vychádza pri určení správcu dane sťažovateľ z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností spochybňuje. Rozpor vo svojich prístupoch sťažovateľ podľa názoru žalobkyne nevysvetlil.

26. Dňa 02. februára 2021 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako v tom čase kasačnému súdu, doručené podanie žalobkyne, ktorým poukázala na skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 4Sžr/3/2019 zo dňa 04. novembra 2020 zmenil rozsudok správneho súdu č. k. 6S/65/2018-76 zo dňa 09. apríla 2019 tak, že rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor č. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 potvrdil. Tým podľa žalobkyne rozhodol, že sporné územie patrí do katastrálneho územia obce X. a nie do katastrálneho územia P. Nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne sa nachádzajú práve na území dotknutom predmetným rozhodnutím.

27. V priebehu kasačného konania, dňa 01. januára 2021, nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 01. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3S v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozsudku a je v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

IV.

Konanie o určení priebehu hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca a priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami X. a Ž.

28. Vychádzajúc z administratívneho spisu, súdneho spisu a súdnych informačných systémov Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky kasačný súd zistil nasledujúci priebeh konania o určení hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca a priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami X. a N.:

- dňa 23. apríla 1997 bol príslušnému katastrálnemu orgánu doručený návrh 14 obcí okresu Košice (vrátane obce Sokoľany) na začatie katastrálneho konania o určení priebehu hraníc podľa § 52 a nasl. katastrálneho zákona s cieľom zvrátiť následky včlenenia niektorých území v katastri dotknutých obcí do katastrálnych území mesta Košice,
- rozhodnutím Katastrálneho úradu v Košiciach, Správy katastra Košice - okolie č. H-2/97/d-BJ zo dňa 20. októbra 2004 bol návrh obce Sokoľany zamietnutý,
- správny súd rozsudkom č. k. 3Sp/8/2005-27 zo dňa 11. apríla 2006 vyhovel odvolaniu obce Sokoľany a zrušil zamietavé rozhodnutie Katastrálneho úradu v Košiciach, Správy katastra Košice - okolie a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Katastrálny úrad v Košiciach, Správa katastra Košice - okolie rozhodnutím č. H-2/97/d-BJ zo dňa 20. júna 2007 vyhovel návrhu obce Sokoľany a určil priebeh hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice a priebeh hranice katastrálnych území X. a N. v prospech obce Sokoľany,
- správny súd rozsudkom č. k. 6Sp/18/2007-29 zo dňa 22. novembra 2007 potvrdil predchádzajúce rozhodnutie Katastrálneho úradu v Košiciach,
- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Sžo/43/08 zo dňa 29. októbra 2008 odmietol odvolanie mesta Košice proti rozsudku správneho súdu z 22. novembra 2007 ako oneskorene podané,
- Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. II. ÚS 65/2010 zo dňa 27. októbra 2010, právoplatné dňa 08. novembra 2010, zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/43/08 zo dňa 29. októbra 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania mesta Košice rozsudkom sp. zn. 1Sžr/43/2012 zo dňa 14. mája 2013 zmenil rozsudok správneho súdu zo dňa 22. novembra 2007 tak, že rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 20. júna 2007 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor rozhodnutím č. OÚ-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 vyhovel návrhu obce Sokoľany a určil priebeh hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice a priebeh hranice katastrálnych území X. a N. v prospech obce Sokoľany,
- správny súd rozsudkom č. k. 2Sp/59/2013-53 zo dňa 10. septembra 2015 zrušil rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 25. októbra 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,

- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Sžr/75/2014 zo dňa 10. septembra 2015 zrušil predchádzajúci rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- správny súd rozsudkom č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 01. decembra 2015 zrušil rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 25. októbra 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania obce Sokolany rozsudkom sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 8. júna 2016 zmenil predchádzajúci rozsudok správneho súdu tak, že rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 25. októbra 2013 potvrdil,
- Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. III. ÚS 196/2017 zo dňa 21. marca 2017 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť mesta Košice proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08. júna 2016 a odložil vykonateľnosť predmetného rozsudku,
- Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. III. ÚS 196/2017 zo dňa 12. septembra 2017 zrušil predchádzajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 08. júna 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Sžr/16/2017 zo dňa 10. apríla 2018 zrušil rozsudok správneho súdu zo dňa 01. decembra 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- správny súd rozsudkom č. k. 6S/65/2018-76 zo dňa 09. apríla 2019 zrušil rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 25. októbra 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania obce Sokolany rozsudkom sp. zn. 4Sžr/3/2019 zo dňa 04. novembra 2020 zmenil predchádzajúci rozsudok správneho súdu tak, že rozhodnutie Okresného úradu Košice - okolie, katastrálny odbor zo dňa 25. októbra 2013 potvrdil,
- Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. II. ÚS 342/2021 zo dňa 29. júna 2021 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť mesta Košice proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/3/2019 zo dňa 04. novembra 2020 a odložil vykonateľnosť predmetného rozsudku,
- Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. II. ÚS 342/2021 zo dňa 28. októbra 2021 zrušil predchádzajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 04. novembra 2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- odvolacie konanie v predmetnej veci po vrátení veci Ústavným súdom Slovenskej republiky prebieha pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Svk/20/2021 a k dnešnému dňu nebolo ukončené.

V.

Posúdenie kasačného súdu

29. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov uplatnených sťažovateľom (§ 453 ods. 2 SSP) spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

30. Úlohou kasačného súdu bolo v prejednávanej veci posúdiť, či vznikla správcovi dane a sťažovateľovi povinnosť prerušiť daňové konanie v predmetnej veci do právoplatného ukončenia konania o určení priebehu hranice medzi obcou Sokolany a mestom Košice - mestská časť Šaca, resp. o určení priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami X. a N..

31. Pri riešení sťažovateľom nastolenej otázky bolo v prvom rade potrebné ustáliť, či je v tejto súvislosti sporná otázka miestnej a vecnej príslušnosti správcu dane na vyrubenie a vybratie dane z nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne za zdaňovacie obdobie roka 2012. V rámci svojich právnych úvah vychádzal kasačný súd aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane jeho veľkého senátu. Keďže odo dňa 01. augusta 2021 došlo k prechodu kompetencií zo správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, vychádzajúc z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) sa kasačný súd naďalej považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (vrátane rozhodnutí veľkého senátu).

V.A

K miestnej a vecnej príslušnosti správcu dane na vyrubenie a vybratie dane z nehnuteľností

32. Otázka vecnej a miestnej príslušnosti správcu dane z nehnuteľností úzko súvisí s právomocou a oprávnením správcu dane vydať rozhodnutie v daňovom konaní. Chyby pri správnom určení vecnej a osobitne v prípade obcí aj pri určení miestnej príslušnosti správcu dane predstavujú najťažšie vady nulity rozhodnutia. Nulitné rozhodnutia nemajú právne účinky a hľadí sa na ne, akoby ani neboli vydané (§ 64 ods. 1 a 2 písm. a/ Daňového poriadku). Osobitný význam väd nulity správnych rozhodnutí reflektuje aj SSP, keď explicitne umožňuje správne súdu prekročiť rámec uplatnených žalobných bodov, ak „rozhodnutie alebo opatrenie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený“ (§ 134 ods. 2 písm. b/ SSP).

33. Pri posudzovaní miestnej a vecnej príslušnosti správcu dane na vyrubenie dane z nehnuteľností za dotknuté nehnuteľnosti žalobkyne za zdaňovacie obdobie 2012 kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžfk/32/2018 zo dňa 13. septembra 2019, kde tento uviedol:

„33. Zaiste aj kvôli predchádzaniu sporom, zjednodušeniu správy daní, ako i umožneniu predvídať daňové povinnosti na jednej strane a daňové príjmy na druhej strane zákonodarca ustanovil za rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia (§ 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach, § 3 ods. 10 písm. a/ zákona č. 511/1992 Zb.). Zároveň § 71 ods. 1 Katastrálneho zákona okrem iného uvádza, že záväzné údaje katastra sa používajú na účely správy daní a poplatkov. Podľa § 41 ods. 1 sa práva k nehnuteľnostiam sa wpisujú do listu vlastníctva a do súboru popisných informácií katastra; tým sa stávajú hodnovernými, prípadne aj záväznými údajmi katastra. Podľa § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Podľa ods. 2 údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľnosti, druh pozemku, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra "E". Podľa § 71 ods. 3 Katastrálneho zákona údaje katastra, ktorých hodnovernosť je vyvrátená, sa nesmú používať.

34. Sťažovateľ vo všetkých štádiách konania v podstate tvrdil, že napriek tomu, že ku dňu 01.01.2011 sa podľa údajov katastra zdaňované pozemky nachádzali v k. ú. Z., nemalo sa vychádzať z údajov katastra, pretože ich hodnovernosť bola podľa neho vyvrátená tým, že v dôsledku účinkov Nálezu Ústavného súdu prestalo byť právoplatné Rozhodnutie Správy katastra (v spojení s nadväzujúcimi rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu). Ako však výstižne argumentoval žalobca a aj krajský súd, Ústavný súd nerozhodoval meritorne o priebehu hranice katastrálnych území, ale rozhodoval o porušení procesných práv Mesta Košice. V zmysle § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona, ako i celkovej koncepcie katastra nehnuteľností však hodnovernosť údajov katastra je vyvrátená až vtedy, keď sa preukáže opak týchto zapísaných údajov. A tak, hoci nepochybné dňom právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu sa Rozhodnutie Správy katastra stalo opäť neprávoplatným, nemožno zo známych skutkových a právnych okolností dovodiť, že by od toho dňa bolo zároveň preukázané, že zdaňované nehnuteľnosti nepatria do k. ú. Z.. Ani fakt, že Rozhodnutie Správy katastra, na základe ktorého bol vykonaný záznam v roku 2009 (v prospech Obce Sokolany), stratilo právoplatnosť, nemal vplyv na to, že záväzným údajom katastra ku dňu 01.01.2011 bol zápis zdaňovaných nehnuteľností do k. ú. Z.

35. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že krajský súd de facto rešpektoval v tom čase už neprávoplatné Rozhodnutie Správy katastra, mýli sa. Krajský súd rešpektoval údaje katastra ku dňu 01.01.2011, pričom abstrahoval od toho, na základe čoho a akým procesom sa tieto údaje do katastra zapísali; zároveň absentovalo rozhodnutie, ktorým by bol takto zapísaný údaj vyvrátený, teda dôkaz o nesprávnosti zapísaného údaju. Tento postup krajského súdu bol správny a vyplýva aj citovaných ustanovení zákona.

36. Pre posúdenie veci je irelevantným právnym problémom, či v dôsledku účinkov Nálezu Ústavného súdu mala byť podľa zákona (záznamom) vykonaná zmena zápisu v katastri alebo nie, a kedy táto zmena mala byť vykonaná.

37. Rovnako aj z hľadiska účelu právnej úpravy katastra nehnuteľností (zvlášť ustanovení o záväznosti a hodnovernosti), ako i požiadavky právnej istoty v daňových veciach, kasačný súd nepochybuje o správnosti právneho názoru a rozhodnutia krajského súdu, keď za rozhodujúce pre vyrubenie dane ako i pre určenie správcu dane považoval údaje zapísané v katastri nehnuteľností ku dňu 01.01.2011.

Za rozporné so zákonom teda považoval prvostupňové rozhodnutie i preskúmané rozhodnutie, ktoré vychádzali z neochvejného (no nepodloženého) presvedčenia konajúcich úradov, že zdaňované nehnuteľnosti k onomu dňu patrili do k. ú. R. a teda nachádzali sa v Meste Košice. Pre rozhodovanie oboch správnych orgánov totiž boli záväzné údaje katastra, pretože tie neboli vyvrátené dôkazom o opaku. Strata právoplatnosti Rozhodnutia Správy katastra totiž sama osebe nemá účinky opačného rozhodnutia.

38. Kasačný súd sa nebude na tomto mieste venovať sporom o výklad obsahu tradičného pojmu materiálna publicita katastra a správnosť jeho použitia na aktuálnu právnu úpravu, čo sa stalo medzi stranami v konaní o kasačnej sťažnosti sporným. Rovnaký postoj zaujíma kasačný súd k náznakom sporu o záväznosť súdneho rozhodnutia (najmä rozhodnutia ústavného súdu). Pre rozhodnutie vo veci totiž postačuje vyššie poskytnutý výklad, podľa ktorého pre určenie správcu dane a ostatných pre daňové veci rozhodujúcich skutočností sú záväzné údaje zapísané v katastri, ak nie je preukázaný opak; v prejednávanej veci nijakým rozhodnutím do dňa 01.01.2011 nebolo meritórne (ani len neprávoplatne) rozhodnuté o tom, že údaje katastra (o identite katastrálneho územia) je nesprávny.“

34. Právne názory vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžfk/32/2018 zo dňa 13. septembra 2019 našli svoju reflexiu v ďalšej rozhodovacej činnosti (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžfk/32/2018 zo dňa 19. júna 2019, sp. zn. 2Sžfk/22/2019 zo dňa 28. apríla 2021 či sp. zn. 5Sžfk/60/2019 zo dňa 25. marca 2021 či rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžfk/15/2020 zo dňa 21. apríla 2022) a nadobudli tak povahu ustálenej rozhodovacej činnosti kasačného súdu (bližšie k ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu viď rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžfk/45/2020 zo dňa 24. novembra 2021, body 19 - 20, 23).

35. Na dokreslenie správnosti a významu právnych úvah Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poukazuje kasačný súd osobitne na jeho rozhodnutie sp. zn. 5Sžfk/60/2019 zo dňa 25. marca 2019, kde k rovnakej riešenej otázke uviedol:

„13. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, na vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia sa neprihliada ak tento zákon nestanovuje inak.

14. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre uloženie daňovej povinnosti je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Vzhľadom na to, že kataster nehnuteľností slúži okrem iného aj na daňové a poplatkové účely, rozumie sa ním stav zápisu údajov týkajúcich sa zdaňovanej nehnuteľnosti k tomuto dňu v katastri nehnuteľností. V posudzovanom prípade nebol tento stav zápisu sporným, keďže na liste vlastníctva č. XXXX bol ku dňu 01.01.2011 zápis, v zmysle ktorého dotknuté nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu boli súčasťou katastrálneho územia obce N.. Vzhľadom na to, že pri daniach, ktorých predmetom zdanenia sú nehnuteľnosti je miestne príslušný správca dane, v ktorého katastrálnom území sa predmetná nehnuteľnosť nachádza správa dane z nehnuteľnosti tak bola v rozhodnom období vykonávaná obcou Sokoľany, t.j. na území ktorej sa nehnuteľnosti žalobcu nachádzali podľa stavu k 1. januára zdaňovacieho obdobia. Právne relevantnými pre určenie mieste príslušného správcu dane a daňovníka tak boli údaje zapísané v katastri nehnuteľnosti...

15. Sťažovateľ vydanie prvostupňového ako i žalobou napadnutého rozhodnutia odôvodňoval predovšetkým zmenou miestne príslušného správcu dane, ku ktorej malo dôjsť vykonaním zápisu - záznamu v priebehu mesiacov apríl až jún 2011 do katastra nehnuteľnosti na podklade nálezu Ústavného súdu SR č. II. ÚS 65/2010-49 zo dňa 27.10.2010, ktorým sa rozhodnutie Správy katastra Košice - okolie zo dňa 20.06.2007 vo veci určenia priebehu hranice obce Sokoľany a hranice jeho katastrálneho územia stalo neprávoplatným a právny stav sa dňom právoplatnosti nálezu dňa (08.10.2010) vrátil do pôvodnej podoby, kedy bolo sporné územie súčasťou územia Mesta Košice, keďže neexistovalo žiadne iné právoplatné rozhodnutie katastra o tom, že sporné územie patrí Obci Sokoľany. Samotný zápis tohto právneho stavu, keďže právo vzniklo právoplatnosťou nálezu nemá vzhľadom na ust. § 5 ods. 2 a § 34 ods. 1 katastrálneho zákona vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práv a plní iba evidenčnú funkciu.

16. Kasačný súd nespochybňuje, že nálezom Ústavného súdu SR č. II. ÚS 65/2010-49 zo dňa 27.10.2010 došlo k zrušeniu uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/43/2008 zo dňa 29.10.2008, ktorým bolo ako (oneskorene podané) odmietnuté odvolanie Mesta Košice, čím vzhľadom na t.č. platnú procesnú právnu úpravu (Občiansky súdny poriadok - opravné prostriedky proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov) bol procesne navodený taký právny stav, že rozhodnutie správy katastra Košice-okolie H-2/97/d-BJ zo dňa 20.06.2007 o zmene priebehu hraníc katastrálneho územia v prospech

Obce Sokoľany nebolo právoplatné. Je však potrebné opätovne uviesť, že k rozhodnému dňu pre vyrubenie daňovej povinnosti v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., t.j. ku dňu 01.01.2011 v katastri nehnuteľnosti ani napriek vydaniu nálezu Ústavného súdu SR (právoplatnosť nadobudol dňa 08.10.2010) nedošlo k zmene zápisu katastrálneho územia v prospech N., E.. K tejto zmene malo dôjsť až v priebehu mesiacov apríl až jún 2011, t.j. po vydaní platobného výmeru č. 232011 vydaného dňa 09.03.2011 správcom dane - obcou Sokoľany, z ktorého už žalobca daň z nehnuteľnosti zaplatil. Uvedená skutočnosť-zmena hraníc katastrálnych území, ktorá mala mať právny základ v predmetnom náleze ústavného súdu tak nebola zohľadnená v údajoch katastra nehnuteľností ku dňu rozhodnému pre vyrubenie daňovej povinnosti. Na uvedenom nič nemení ani doručenie tohto nálezu žalobcovi, keďže ako už bolo vyššie uvedené rozhodujúcim bol stav zápisu hraníc katastrálneho územia v katastri nehnuteľností. Žalobca preto správne vychádzal pri platení dane z nehnuteľností z aktuálnych údajov katastra nehnuteľností o správnosti ktorých nemal dôvod pochybovať. Uvedené pritom v plnej miere zodpovedá aj záujmu na zachovaní právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, keď je neprípustné, aby dvaja správcovia dane totožného druhu - daň z nehnuteľnosti zdanili ten istý predmet dane za to isté zdaňovacie obdobie a požadovali jej odvedenie v prospech každého z nich. Pokiaľ teda žalobca vychádzal z aktuálnych údajov katastra nehnuteľností a daňovú povinnosť si už raz splnil odvedením dane z nehnuteľnosti obci Sokoľany bolo vylúčené mu uložiť tu istú daňovú povinnosť Mestom Košice, keďže v rozhodnom čase boli nehnuteľnosti v jeho vlastníctve zapísané v katastrálnom území obce N.. Akceptovanie tohto postupu by viedlo k zaťaženiu žalobcu dvojitým zdanením čo by bolo nepochybne aj v rozpore s čl. 2 ods. 1 Ústavy SR: Pokiaľ teda nedošlo v katastri nehnuteľností k zápisu zmeny hraníc katastrálneho územia a žalobca vyhádza z údajov ku dňu 01.01.2011 správca dane - Mesto Košice nemôže od žalobcu ako daňovníka s poukazom na vykonanú a zapísanú zmenu hraníc katastrálneho územia vyžadovať splnenie tej istej daňovej povinnosti, keďže vychádzal v dobrej viere s údajov zapísaných v katastri nehnuteľností a daň v stanovenej výške už odviezol.

17. Sťažovateľ poukazyval na ust. § 70 ods. 1 a § 71 ods. 2 katastrálneho zákona týkajúce sa hodnovernosti údajov zapísaných v katastri ak sa nepreukáže opak K tomuto je potrebné uviesť, že nálezom Ústavného súdu SR č. II ÚS 65/2010-49 zo dňa 27.10.2010 došlo k zrušeniu uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Sžo/43/2008 zo dňa 29.10.2008, ktorým bolo ako (oneskorene podané) odmietnuté odvolanie Mesta Košice, t.j. neriešila s ním otázka merita veci - určenie priebehu hraníc katastrálneho územia a preto ho nemožno vnímať ako rozhodnutie, ktorým bola spochybnená hodnovernosť údajov v katastri nehnuteľnosti, aj keď v konečnom dôsledku predstavovalo právny dôvod a viedlo k vykonaniu zmeny zápisu katastrálneho územia v katastri záznamom pod č. 55/2011, Z-2935/2011. Kasačný súd sa v tejto súvislosti stotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorou reagoval na sťažovateľom citované ust. § 34 ods. 1 a § 5 ods. 2 katastrálneho zákona týkajúce sa povahy práv zapisovaných do katastra nehnuteľností vo forme záznamu, keď predmetné zákonné ustanovenia sa týkajú zápisu/záznamu vecných práv k nehnuteľnostiam v zmysle § 1 ods. 1 katastrálneho zákona, medzi ktoré ale rozhodne nepatrí zápis zmeny katastrálneho územia a to aj s poukazom ust. § 22 katastrálneho zákona vymedzujúce predmet katastrálneho konania. Ako právne bezvýznamnú pre posúdenie veci vyhodnotil kasačný súd námietku sťažovateľa, že obec Sokoľany mala nižšiu sadzbu dane ako mesto Košice. Obdobne posúdil aj kasačnú námietku, ktorou sťažovateľ vytýkal žalobcovi, že nepodal opravný prostriedok voči rozhodnutiu o uložení daňovej povinnosti obcou Sokoľany, čím mal zaviniť, že musel platiť tú istú daň z nehnuteľnosti vyrubenú i Mestom Košice. Je zrejmé, že žalobca vychádzal z údajov zapísaných v katastri nehnuteľnosti v rozhodnom čase, daň riadne odviezol a preto nemal dôvod napádať toto rozhodnutie opravným prostriedkom. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku sťažovateľa podľa ktorého na prejednávanú vec nebolo možné aplikovať právne záverov vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžf/37/2010 zo dňa 18.05.2011 z dôvodu, že v tomto konaní išlo o opravu chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona, ktorá nemá vplyv na vznik, zmenu či zánik vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, pričom v predmetnej veci išlo o zápis práv záznamom podľa § 34 katastrálneho zákona. Kasačný súd k tejto námietke uvádza, že predmetom súdneho preskúmvacieho konania medzi obcou Sokoľany a mestom Košice bolo vymedzenie priebehu hraníc ich katastrálneho územia t.j. nešlo (aj s poukazom na už vyššie uvedené) o žiaden zápis k vecným právam k nehnuteľnostiam, ktorý by vyžadoval vykonanie záznamu. Právne závery plynúce z tohto rozsudku bez ohľadu na to, že išlo o opravu chyby v katastrálnom operáte bolo možné aplikovať i na predmetnú vec, keďže v oboch prípadoch sa posudzovala otázka dvojitého zdanenia daňovníka správcom dane práve v súvislosti so sporným vymedzením katastrálneho územia, resp. sa riešila otázka zásadnosti významu údajov zapísaných v katastri nehnuteľností pre určenie daňovej povinnosti.“

36. Z vyššie uvedenej ustálenej rozhodovacej činnosti podľa názoru kasačného súdu vyplýva zásadný právny záver, že pre určenie miestnej a vecnej príslušnosti správcu dane pre správu daní z nehnuteľnosti je rozhodujúci stav k 01. januáru zdaňovacieho obdobia (§ 18 od. 2, § 99e ods. 1 zákona o miestnych daniach). Správu dane z nehnuteľností preto vykonáva obec, na ktorej katastrálnom území sa nehnuteľnosť k 01. januáru zdaňovacieho obdobia nachádza (§ 99 ods. 1 a 3 zákona o miestnych daniach), a to podľa údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností (§ 71 ods. 1 katastrálneho zákona). Údaje katastra nehnuteľností pritom požívajú prezumpciu záväznosti a hodnovernosti, preto je z nich nevyhnutné vychádzať dovtedy, kým nie je predložený dôkaz opaku (§ 70 ods. 1 a 2, § 41 ods. 1 katastrálneho zákona). Kasačný súd sa s týmto právnym názorom v plnom rozsahu stotožňuje a neboli mu predložené žiadne zásadné argumenty pre jeho spochybnenie.

37. Kasačný súd dáva do pozornosti, že dôkaz opaku je potrebné predkladať v záujme vyvrátenia domnienky správnosti a hodnovernosti údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností. Vo všeobecnosti sa však nedokazuje správnosť údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností. Pre prejednanú vec preto bolo podstatné, či k 01. januáru 2012 bol predložený alebo existoval dôkaz o nesprávnosti údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností, a teda dôkaz o tom, že sporné nehnuteľnosti sa nenachádzajú v katastrálnom území Ž.B., obec Košice - mestská časť Šaca. Takýto dôkaz však v daňovom konaní predložený nebol. K 01. januáru 2012 ani neexistovalo právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu, ktoré by deklarovalo príslušnosť sporných nehnuteľností ku katastrálnemu územiu X..

38. Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto možno konštatovať, že pokiaľ sa nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne k 01. januáru 2012 nachádzali podľa údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností v katastrálnom území P. a dôkaz opaku predložený nebol, miestne a vecne príslušným správcom dane pre správu daní z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie 2012 k nehnuteľnostiam žalobkyne bolo mesto Košice.

V.B

K (ne)prerušení daňového konania z dôvodu prebiehajúceho konania o predbežnej otázke

39. Až v nadväznosti na zodpovedanie otázky spornosti miestnej a vecnej príslušnosti správcu dane na vyrubenie a vybratie dane z nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne za zdaňovacie obdobie roka 2012 mohol kasačný súd (a predtým správny súd) posúdiť prípadnú povinnosť správcu dane a sťažovateľa na prerušenie daňového konania v predmetnej veci do právoplatného ukončenia konania o určení priebehu hranice medzi obcou Sokolany a mestom Košice - mestská časť Šaca

40. V tomto smere je potrebné uviesť, že Daňový poriadok, v rozsahu uplatniteľnom aj na správu miestnych daní a poplatkov (§ 102 zákona o miestnych daniach), rozlišuje prípady obligatórneho a fakultatívneho prerušenia daňového konania.

41. Fakultatívne možno prerušiť daňové konanie, (i) ak sa začalo konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia, alebo, (ii) ak je potrebné získať informácie podľa osobitného predpisu (napr. prostredníctvom medzinárodnej výmeny informácií) alebo, (iii) ak to z dôležitých dôvodov zhodne navrhnú účastníci daňového konania (§ 61 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 Daňového poriadku).

42. Správca dane je na druhej strane povinný prerušiť daňové konanie, „ak má vedomosť, že sa začalo konanie o predbežnej otázke“ (§ 61 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku). V prípade obligatórneho prerušenia daňového konania nemá správca dane priestor pre voľnú úvahu, ale je povinný daňové konanie prerušiť, ak sú kumulatívne splnené podmienky, že (i) pre daňové konanie je potrebné zodpovedať predbežnú otázku, (ii) o ktorej bolo začaté pred príslušným orgánom konanie, (iii) pričom správca dane má vedomosť o začatí predmetného konania.

43. Predbežná otázka je pritom „otázka o existencii nejakej právnej skutočnosti, ktorej zodpovedanie je nutným predpokladom pre rozhodnutie veci samej, na predbežnej otázke závislej, a ktorá je súčasne spôsobilá byť samostatným predmetom iného konania pred súdom, správcom dane alebo iným správnym orgánom (orgánom verejnej moci)...“ (BAXA, J.; DRÁB, O.; KANIOVÁ, L.; LAVICKÝ, P.; SCHILLEROVÁ, A.; ŠIMEK, K.; ŽIŠKOVÁ, M.: Daňový rád: Komentár. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-6-7]. ASPI_ID KO280_2009CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X).

44. Ak sa v daňovom konaní vyskytne predbežná otázka, správca dane si o nej môže urobiť úsudok, pokiaľ o nej nebolo príslušným orgánom rozhodnuté alebo nezačalo o nej pred príslušným orgánom konanie; prípadne môže dať podnet príslušnému orgánu na začatie konania vo veci predbežnej otázky (§ 22 ods. 1 Daňového poriadku). Pokiaľ však už o predbežnej otázke začal príslušný orgán konať, je správca dane povinný daňové konanie prerušiť (§ 61 ods. 1 písm. a/ Daňového poriadku) a pokiaľ o nej príslušný orgán aj právoplatne rozhodol, je správca dane povinný toto rozhodnutie rešpektovať a vychádzať z neho (§ 22 ods. 1 Daňového poriadku). Správca dane si však nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kým bol spáchaný trestný čin alebo priestupok, alebo o osobnom stave fyzickej osoby (§ 22 ods. 2 Daňového poriadku).

45. V predmetnej veci, z hľadiska posúdenia povinnosti prerušenia daňového konania týkajúceho sa miestnych daní - dane z nehnuteľností za zdaňovacie obdobie 2012, je podľa názoru kasačného súdu podstatný záver, že pre určenie miestnej a vecnej príslušnosti správcu daní z nehnuteľností je rozhodujúci stav vždy k 01. januáru zdaňovacieho obdobia, pričom sa vychádza z údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností, pokiaľ nie je predložený dôkaz o ich nepravdivosti. Z toho záveru preto logicky vyplýva, že pre daňové konanie vo veciach miestnych daní budú vždy podstatné len skutočnosti, ktoré existovali k 01. januáru zdaňovacieho obdobia, v prípade žalobkyne k 01. januáru 2012.

46. Pokiaľ žalobkyňa aj správny súd poukazovali na konanie vo veci určenia priebehu hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca, resp. o určení priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami X. a Ž., kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že výsledok tohto konania nie je v zásade spôsobilý ovplyvniť skutočnosť, aké údaje boli obsiahnuté k 01. januáru 2012 v katastri nehnuteľností a ani nepredstavuje dôkaz, ktorý by s platnosťou k 01. januáru 2012 preukazoval nesprávnosť údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností. Kasačný súd zdôrazňuje, že k 01. januáru 2012 nebolo vydané (ako vyplýva aj z chronológie konania o určení hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca) a ani predložené právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu o nesprávnosti údajov katastra nehnuteľností.

47. Kasačný súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že práve dôsledné dbanie na stav, ktorý bol daný k 01. januáru 2012, tak ako to vyžaduje zákon o miestnych daniach (§ 18 ods. 2, § 99e ods. 1 zákona o miestnych daniach), predstavuje zákonnú garanciu, že žalobkyňa nebude dvojnásobne zdanená. Je tomu tak preto, že prípadné zmeny hranice katastrálnych území, ktoré by sa v nadväznosti na výsledky konania o určení hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca mohli v budúcnosti udiť, už nebudú mať vplyv na právoplatne ukončené daňové konania a pre vyrubenie dane z nehnuteľností rozhodujúce skutočnosti, ktoré k 01. januáru 2012 boli objektívne známe a preukázané.

48. Kasačný súd preto v predmetnej veci uzatvára, že konanie o určení priebehu hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestská časť Šaca, resp. o určení priebehu hranice medzi katastrálnymi územiami X. a N. nepredstavuje vo vzťahu k spornému daňovému konaniu žalobkyne vo veci dane z nehnuteľností za zdaňovacie obdobie roka 2012 konanie o predbežnej otázke. Preto nebolo povinnosťou správcu dane a ani sťažovateľa predmetné daňové konanie prerušiť. Neprerušenie daňového konania v tejto veci preto ani nemôže predstavovať dôvod pre konštatovanie nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia či rozhodnutia žalovaného. Správny súd tak v tejto otázke vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

49. S ohľadom na vyššie uvedené, a teda neexistenciu konania o predbežnej otázke v súvislosti so sporným daňovým konaním, ako aj skutočnosť, že z rozhodnutia prvostupňového orgánu ako aj žalovaného je zrejmé, že vychádzali zo skutočností známych k 01. januáru 2012, na ktorých už žalobkyňou označené konanie nič nemení, kasačný súd považuje za postačujúce aj odôvodnenie rozhodnutia žalovaného. Ide pritom o odôvodnenie týkajúce sa parciálnej a nie rozhodujúcej otázky v predmetnom daňovom konaní. Práve s ohľadom na nespornosť zisteného skutkového stavu v miere postačujúcej pre rozhodnutie veci sťažovateľ považoval žiadosť žalobkyne o prerušenie konania za neopodstatnenú. Čo v stručnosti uviedol aj v odôvodnení rozhodnutia žalovaného.

VI.

Záver

50. Na základe vyššie uvedených úvah, po zistení dôvodnosti kasačnej sťažnosti, kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keďže správny súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedôvodne sa odklonil od ustálenej rozhodovacej činnosti kasačného súdu (§ 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP).

51. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu v zmysle vyššie uvedených pre správny súd záväzných právnych názorov kasačného súdu opätovne posúdiť predmetnú vec a v súlade s týmito názormi aj rozhodnúť (§ 469 SSP).

52. V ďalšom konaní správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.